ICCJ – Cerere de învestire cu formulă executorie a unei hotărâri pronunţate de instanţa de contencios administrativ

Legislaţie relevantă:

Legea nr. 554/2004, art. 2 alin. (1) lit. ţ), art. 22, art. 24, art. 25

Codul de procedură civilă, art. 374 alin. (2)

Din interpretarea – în sensul producerii de efecte – a dispoziţiilor art. 22 din Legea nr. 554/2004, coroborate cu cele ale art. 24-25 din aceeași lege, rezultă că hotărârile judecătorești pronunţate de instanţa de contencios administrativ prin care se instituie obligaţia de plată a unor sume de bani cu titlu de despăgubiri, compensaţii, penalităţi ori cheltuieli de judecată se investesc cu formulă executorie și se execută silit potrivit dreptului comun, reprezentat de Codul de procedură civilă.

Decizia nr. 1897 din 5 aprilie 2012

Prin cererea înregistrată la data de 12 decembrie 2011 în dosarul nr. 5527/110/2010 al Curţii de Apel Bacău, Secţia de contencios administrativ și fiscal, reclamantul BG a solicitat investirea cu formulă executorie a Deciziei nr. 1574 din 11 noiembrie 2011 pronunţată de Curtea de Apel Bacău – Secţia de contencios administrativ și fiscal.

Prin încheierea dată în camera de consiliu din data de 9 ianuarie 2012 a Curţii de Apel Bacău, Secţia a II-a civilă, de

contencios administrativ și fiscal a-fost respinsă cererea formulată de BG de investire cu formulă executorie a Deciziei nr. 1574 din 11 noiembrie 2011 pronunţată de Curtea de Apel Bacău – Secţia de contencios administrativ și fiscal ca lipsită de interes, cu motivarea că din interpretarea sistematică a dispoziţiilor Legii nr. 554/2004 rezultă că este necesară investirea cu formulă executorie doar în cazul hotărârilor judecătorești definitive Și irevocabile pronunţate de instanţele de contencios administrativ prin care s-au respins acţiunile formulate și s-au acordat cheltuieli de judecată. Per a contrario, celelalte hotărâri judecătorești pronunţate în materia contenciosului administrativ constituie titluri executorii, nefiind necesară învestirea acestora potrivit dispoziţiilor art. 269 din Codul de procedură civilă.

Împotriva încheierii din data de 9 ianuarie 2012 a Curţii de Apel Bacău, Secţia a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a declarat recurs în termen legal BG, prin care s-a învederat că în mod greșit cererea sa de investire cu formulă executorie a Deciziei nr. 1574 din 11 noiembrie 2011 pronunţată de Curtea de Apel Bacău – Secţia de contencios administrativ și fiscal a fost respinsă ca lipsită de interes.

Recursul este fondat, pentru considerentele ce vor fi arătate în continuare.

Obiectul cererii recurentului BG îl constituie investirea cu formulă executorie a Deciziei nr. 1574 din 11 noiembrie 2011 pronunţată de Curtea de Apel Bacău – Secţia de contencios administrativ și fiscal, prin care a fost admis recursul reclamantului împotriva sentinţei civile nr. 427 din data de 12 mai 2011 pronunţată de Tribunalul Bacău în dosarul nr. 5527/110/2010, a fost casată sentinţa recurată și reţinută cauza spre rejudecare, dispunându-se admiterea în parte a acţiunii reclamantului formulată în contradictoriu cu pârâtul Inspectoratul Școlar Judeţean Bacău, cu consecinţa obligării pârâtului la plata în favoarea lui BG a sumei de 1000 lei daune morale. Obligaţia stabilită prin

hotărârea irevocabilă a instanţei de contencios administrativ vizează, indiscutabil, plata unei sume de bani.

Se reţine, cu privire la executarea hotărârilor instanţelor de contencios administrativ, că Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, cu modificările și completările ulterioare, conţine următoarele prevederi relevante: – art. 2 alin. (1) lit. ţ): *„instanţa de executare – instanţa care a soluţionat fondul litigiului de contencios administrativ”; –* art. 22: *„Hotărârile judecătorești definitive și irevocabile prin care s-au respins acţiunile formulate potrivit dispoziţiilor prezentei legi și s-au acordat cheltuieli de judecată se investesc cu formulă executorie și se execută silit, potrivit dreptului comun”; –*art. 24: *„(1) Dacă în urma admiterii acţiunii autoritatea publică este obligată să încheie, să înlocuiască sau să modifice actul administrativ, sa elibereze un certificat o adeverinţă sau orice alt înscris, executarea hotărârii definitive și irevocabile se va face în termenul prevăzut în cuprinsul ei, iar în lipsa unui astfel de termen, în cel mult 30 de zile de la data rămânerii irevocabile a hotărârii. (2) hi cazul în care termenul nu este respectat, se va aplica conducătorului autorităţii publice sau, după caz, persoanei obligate o amenda de 20% din salariul minim brut pe economie pe zi de întârziere, iar reclamantul are dreptul la despăgubiri pentru întârziere. (3) Neexecutarea sau nerespectarea hotărârilor judecătorești definitive și irevocabile pronunţate de instanţa de contencios administrativ și după aplicarea amenzii prevăzute la alin. (2) constituie infracţiune și se sancţionează cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amenda de la 25.000.000 lei la 100.000.000 Iei”; –* art. 25:*„(1) Sancţiunea și despăgubirile prevăzute la art. 24 alin. (2) se aplică, respectiv se acordă, de instanţa de executare, la cererea reclamantului. Hotărârea se ia în camera de consiliu, de urgenta, cu citarea părţilor. (2) Cererea prevăzută la alin. (1) este scutita de taxa de timbru. (3) Hotărârea pronunţată de instanţa de executare poate fi atacata cu recurs in termen de 5 zile de la pronunţare. (4)*

Prevederile alin. (1)-(3) se aplică, în mod corespunzător, și pentru punerea în executare a hotărârilor instanţelor de contencios administrativ date pentru soluţionarea litigiilor ce au avut ca obiect contracte administrative”.

In acest context legislativ, se observă că art. 22 din Legea nr. 554/2004 a căpătat conţinutul actual prin modificările aduse Legii contenciosului administrativ prin Legea nr. 262/2002. Anterior, art. 22 din actul normativ în discuţie prevedea că hotărârile judecătorești definitive și irevocabile prin care s-au admis acţiunile în contencios administrativ constituie titluri executorii, fără a distinge în raport cu obligaţiile propriu-zise stabilite prin dispozitiv.

Procedând la o interpretare a normei enunţate în sensul de a produce efecte juridice și luând în considerare corelaţiile ce se impun a fi făcute cu procedura specială reglementată în art. 24-25 din Legea nr. 554/2004, Curtea constată că, în pofida caracterului lacunar al art. 22, toate hotărârile judecătorești prin care se instituie – cum este și în cazul recurentului – obligaţia de plată a unor sume de bani cu titlu de despăgubiri, compensaţii, penalităţi ori cheltuieli de judecată se învestesc cu formulă executorie și se execută silit potrivit dreptului comun, reprezentat de Codul de procedură civilă. în materia învestirii cu formula executorie, art. 374 alin. (2) din Codul de procedură civilă prevede, în mod expres, că “Investirea hotărârilor cu formula executorie se face de prima instanţă”, care în speţă este Tribunalul Bacău și nu Curtea de Apel Bacău.

Procedura reglementată în art. 24-25 din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ se aplică prin urmare exclusiv în cazul hotărârilor judecătorești prin care autoritatea publică este obligată să încheie, să înlocuiască sau să modifice actul administrativ, să elibereze un alt înscris sau să efectueze o operaţiune administrativă. într-adevăr, este evident că, de vreme ce art. 25 din Legea nr. 554/2004, în care se regăsesc norme privind procedura propriu-zisă de soluţionare a

cererilor ce se încadrează în obiectul de reglementare al art. 24, poartă denumirea marginală de „instanţa de executare”, definiţia legală pe care art. 2 alin. (1) lit. ţ) din Legea nr. 554/2004 o oferă noţiunii de „instanţa de executare” nu poate fi circumscrisă decât acestei proceduri speciale.

În raport de cele mai sus arătate, reţinându-se că în mod greșit a fost respinsă ca lipsită de interes cererea reclamantului Butnari Grigore de învestire cu formulă executorie a Deciziei nr. 1574 din 11 noiembrie 2011 pronunţată de Curtea de Apel Bacău – Secţia de contencios administrativ și fiscal, și că aparţine Tribunalului Bacău competenţa soluţionării acestei cereri, urmează a se dispune, în temeiul dispoziţiilor art. 20 alin. (3) din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, cu modificările și completările ulterioare, precum și a prevederilor art. 312 alin. (1) – (3) din Codul de procedură civilă, admiterea recursului declarat de reclamantul BG împotriva încheierii din data de 9 ianuarie 2012 pronunţată de Curtea de Apel Bacău, Secţia a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, casarea încheierii atacate și trimiterea cauzei spre competentă soluţionare Tribunalului Bacău.